

Сарајево, 10.09.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 03.09.2018.- 07.09.2018.**

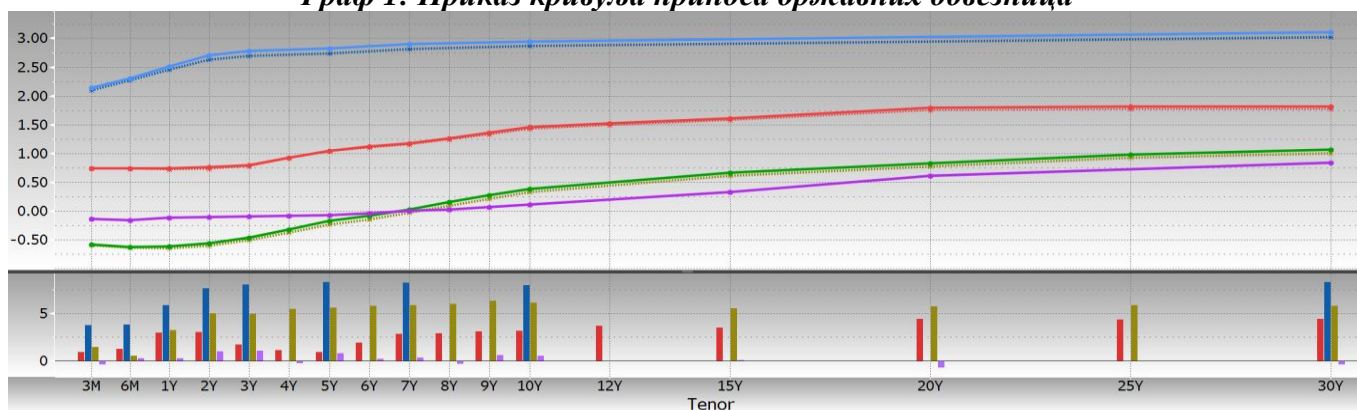
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона		САД		Велика Британија		Јапан	
	31.8.18	7.9.18	31.8.18	7.9.18	31.8.18	7.9.18	31.8.18	7.9.18
2 године	-0,61	-0,55	2,63	2,70	0,73	0,76	-0,11	-0,11
5 година	-0,23	-0,18	2,74	2,82	1,04	1,05	-0,08	-0,07
10 година	0,33	0,39	2,86	2,94	1,43	1,46	0,11	0,11

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	31.8.18	-	7.9.18
3 мјесеца	-0,577	-	-0,533
6 мјесеци	-0,634	-	-0,629
1 година	-0,622	-	-0,588

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 07.09.2018. године (пуне линије) и 31.08.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси италијанских обвезница су током протекле седмице забиљежили снажан пад који се кретао између 20 базних поена (код десетогодишњих обвезница) и преко 50 базних поена (код двогодишњих обвезница). На овакво кретање приноса италијанских обвезница утицај су имале изјаве званичника ове земље, нарочито министра финансија Triaе, који су потврдили одређеност да се дефицит буџета у наредној години задржи у дозвољеним границама (до 3% БДП-а). С друге стране, Агенција за додјелу кредитног рејтинга Fitch је смањила изгледе рејтинга за пет италијанских банака (укључујући UniCredit и Intesa Sanpaolo) на „негативан“ са „стабилан“, али је истовремено потврђен тренутни дугорочни кредитни рејтинг свих пет банака, од чега четири носе рејтинг од БББ, а једна БББ+. Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су током протекле седмице забиљежили раст између 4 и 6 базних поена.

Члан ИВ ЕЦБ-а Mersch је изјавио да „финансијска стабилност не може узети првенство цјеновној стабилности“, односно да уколико постоји сукоб између наведеног, уговори налажу да се првенство даје цјеновној стабилности.

За еврозону је објављен финални податак раста БДП-а у другом кварталу текуће године, чиме је потврђен прелиминарни податак, као и непромијењен ниво раста из првог квартала (0,4%). Остали

објављени економски подаци су углавном били позитивни, с изузетком оних који су објављени за Њемачку, а који су указали да је током јула дошло до успорења раста, односно до неочекиваног пада привредних активности.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни	
				период	
1.	БДП – ЕЗ (квартално) финално	II квартал	0,4%	0,4%	0,4%
2.	PMI композитни индекс – ЕЗ	АВГ	54,4	54,5	54,3
3.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	ЈУЛ	1,3%	1,1%	1,5%
4.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	ЈУЛ	3,9%	4,0%	3,6%
5.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	ЈУЛ	1,9%	-0,9%	-0,8%
6.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	ЈУЛ	2,6%	1,1%	2,7%
7.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	ЈУЛ	1,0%	1,8%	1,8%
8.	Индустријска производња - Шпанија (Г/Г)	ЈУЛ	1,3%	0,5%	0,4%
9.	Прерађивачка производња - Француска (Г/Г)	ЈУЛ	1,5%	1,9%	1,8%
10.	Прерађивачка производња - Холандија (Г/Г)	ЈУЛ	-	2,0%	3,3%
11.	Биланс буџета – Италија (у милијардама ЕУР)	АВГ	-	1,3	10,6
12.	БДП – Грчка (квартално)	II квартал	-	0,2%	0,9%
13.	Стопа инфлације – Холандија	АВГ	1,9%	2,1%	1,9%
14.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	АВГ	-	47,0	-27,1
15.	Стопа незапослености – Ирска	АВГ	-	5,6%	5,8%
16.	Стопа незапослености – Грчка	ЈУН	-	19,1%	19,3%

САД

Финансијско тржиште у САД у понедељак је било затворено због празника. Приноси америчких обвезница су током протекле седмице биљежили раст који је био подстакнут очекивањима да ће Фед на састанку FOMC-а, који се одржава крајем овог мјесеца, повећати референтну каматну стопу. Допринос јачању ових очекивања дало је и објављивање података о снажном расту броја запослених у нефармерском и приватном сектору, који су надмашили и очекивања. Ова очекивања појачана су и изјавама неколико Федових званичника, који су упориште за повећање референтне каматне стопе нашли у економским подацима објављеним за САД током протекле седмице, али и у седмици раније када је објављен податак о највећем расту стопе инфлације у посљедњих шест година те највећем расту привреде САД у посљедње четири године. Изјаве председника Феда из Чикага Evansa и председнице Феда из Кливленда Mester експлицитно су подржале даље повећање референтне каматне стопе, док је председник Феда из Даласа Каплан изјавио да Фед још увијек не мора да доноси одлуку о томе да ли ће повећати референтну каматну стопу изнад неутралног нивоа те да би се о томе могло расправљати тек у прољеће или половином наредне године, када се очекује да ће каматне стопе достићи тај ниво, за шта су потребна још 3 до 4 повећања по 25 базних поена, с актуелног распона од 1,75% до 2,00%. Међутим, председник Феда из St. Louisa Bullard је изјавио да информације о стању на финансијским тржишту САД указују на то да је монетарна политика коју води Фед већ неутрална или чак донекле рестриктивна.

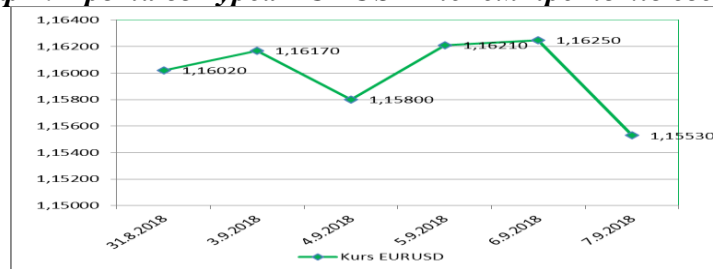
Председник Феда из Њујорка Williams сматра да Фед не би требало да оклијева да утиче на инверзију криве приноса уколико повећање краткорочних каматних стопа изнад приноса на дугорочне обвезнице постане неопходно како би Фед постигао своје циљеве. Истовремено, председник Феда из Бостона Rosengren је истакао да је потребно да централне банке процијене трошкове дугог периода ниских каматних стопа након глобалне финансијске кризе 2008. године.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	АВГ	3,8%	3,9%	3,9%
2.	Нефармерски сектор	АВГ	190.000	201.000	147.000
3.	Приватни сектор	АВГ	194.000	204.000	153.000
4.	Прерађивачки сектор	АВГ	23.000	-3.000	18.000
5.	Зараде запослених по једном радном сату (Г/Г)	АВГ	2,7%	2,9%	2,7%
6.	ISM индекс прерађивачког сектора	АВГ	57,6	61,3	58,1
7.	PMI индекс прерађивачког сектора	АВГ	54,5	54,7	55,3
8.	ISM индекс услужног сектора	АВГ	56,8	58,5	55,7
9.	PMI индекс услужног сектора	АВГ	55,2	54,8	56,0
10.	Потрошња грађевинског сектора (М/М)	АВГ	0,4%	0,1%	-0,8%
8.	Индекс фабричких поруцбина (М/М)	ЈУЛ	-0,6%	-0,8%	0,6%
9.	Индекс поруцбина трајних добара	ЈУЛ	-1,7%	-1,7%	0,9%
10.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	1.СЕП	213.000	203.000	213.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1602 на ниво од 1,1553.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекла седмица у Великој Британији је била обиљежена наставком неизвјесности око постизања коначног договора везаног за Брежит. Наиме, The Times је почетком прошле седмице објавио вијест ће британски министар финансија Hammond већ следећег мјесеца представити буџет, како би се избјегли евентуални сукоби у завршним фазама преговора о Брежиту. Истовремено, бивши министар иностраних послова Велике Британије Johnson је изјавио да стратегија Брежита премијерке Мау представља катастрофу за ту земљу, док главни економиста ВоЕ Haldane сматра да би евентуално непостизање договора о Брежиту могло довести до раста цијена усљед депресијације GBP и потенцијалних тарифа. Влада Велике Британије прошле седмице је саопштила да ће фармери из те земље моћи да регрутују мигранте који нису из земаља чланица ЕУ након Брежита. Програм запошљавања би требало да почне од прољећа 2019. године до децембра 2020. године те би требао омогућити да 2.500 радника изван ЕУ буде ангажовано на период до шест мјесеци.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред.бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Промјена званичних резерви (у млн USD)	АВГ	-	437	577
2.	PMI индекс прерађивачког сектора	АВГ	53,9	52,8	53,8
3.	PMI индекс грађевинског сектора	АВГ	54,9	52,9	55,8
4.	PMI индекс услужног сектора	АВГ	53,9	54,3	53,5
5.	PMI композитни индекс	АВГ	54,0	54,2	53,5
6.	Цијене кућа према Halifaxu (М/М)	АВГ	0,1%	0,1%	1,2%

Током протекле седмице GBP је благо апрецирала у односу на EUR, док је у односу на USD депрецирала. Курс EURGBP је забиљежио смањење с нивоа од 0,89554 на ниво од 0,89418, док је курс GBPUSD благо смањен с нивоа од 1,2960 на ниво од 1,2920.

ЈАПАН

ВоЈ је протекле седмице одржала прву операцију откупа обвезница од планираних пет у овом мјесецу. Наиме, ВоЈ је повећала износе за куповину обвезница с краћим роком доспијећа, компензирајући смањење учесталости ових операција. Износ за куповину обвезница с доспијећем од 1 до 3 године повећан је на 300 милијарди JPY с претходних 250 милијарди JPY, док је износ за куповину обвезница с доспијећем од 3 до 5 година повећан на 350 милијарди JPY с досадашњих 300 милијарди JPY.

Према истраживању које је ВоЈ провела у периоду од 8. до 16. августа, а које је обухватило 67 финансијских институција, индекс дифузије који мјери ставове банака о тренутном функционисању тржишта обвезница износио је -39 у августу, док је у претходном истраживању у мају износио -45. Наведени подаци сигнализирају да су банке и даље песимистичне по питању тренутних услова на тржишту обвезница.

Савјетник јапанског премијера Фујии је изјавио да би годишња потрошња на фискалне стимулансе у наредних пет година требало да износи 10 билиона JPY, с обзиром на то да ће се планирано повећање пореза на промет на 10% у октобру 2019. године негативно одразити на повјерење потрошача. Истовремено, министар финансија Јапана Aso је изјавио да су буџетски захтјеви за следећу фискалну годину, која почиње у априлу, већ сада забиљежили рекордну вриједност од 102,76 милијарди JPY.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

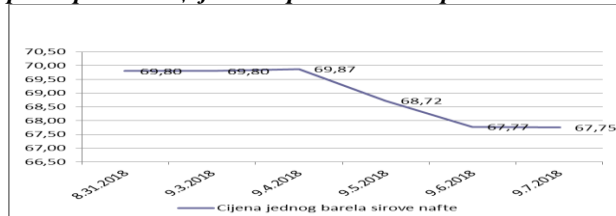
	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Званичне резерве (у млрд USD)	АВГ	-	1.259,3	1.256,3
2.	PMI индекс прерађивачког сектора F	АВГ	-	52,5	52,3
3.	Капитална потрошња (Г/Г)	II квартал	6,5%	12,8%	3,4%
4.	Монетарна база (Г/Г)	АВГ	-	6,9%	7,0%
5.	PMI индекс услужног сектора	АВГ	-	51,5	51,3
6.	PMI композитни индекс	АВГ	-	52,0	51,8
7.	Индекс укупних зарада (Г/Г)	ЈУЛ	2,4%	1,5%	3,6%
8.	Водећи индекс P	ЈУЛ	103,5	103,5	104,6
9.	Коинцидирајући индекс P	ЈУЛ	115,7	116,3	116,9

JPY је током протекле седмице благо апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио смањење с 128,84 на ниво од 128,23. JPY је благо апрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио смањење с нивоа од 111,03 на ниво од 110,99.

НАФТА И ЗЛАТО

Њујоршка берза нафте је у понедељак била затворена због празника. У међувремену је објављена вијест да је производња сирове нафте у земљама чланицама ОПЕС-а током августа забиљежила највиши ниво у овој години, с обзиром на то да је опоравак у производњи овог енергента у Либији компензирао смањење иранског извоза нафте због америчких санкција. Након евакуације двије нафтне платформе у Мексичком заљеву због очекиваног урагана, цијена једног барела сирове нафте је средином протекле седмице забиљежила благи раст. Већ сљедећи дан, цијена овог енергента је коригована наниже, након што су смањена очекивања да би производња нафте могла бити погођена временским приликама које су захватиле ову регију. На смањење цијене једног барела сирове нафте средином протекле седмице је утицао податак америчке Агенције за енергију (ЕИА) о смањењу залиха овог енергента за 4,3 милиона барела, што је више од очекиваног смањења за 1,3 милиона барела. Цијена нафте, такође, је била под притиском због забринутости да би се трговински рат између САД и Кине могао интензивирати с обзиром на то да тржишни учесници чекају потврду о томе да ће америчка администрација наставити с увођењем додатних тарифа на увоз кинеске робе. На отварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 67,75 USD (58,64 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.200,12 USD (1.034,41 EUR). Депрецијација USD је почетком протекле седмице утицала на благи раст цијене овог племенитог метала. Ипак, глобалне трговинске тензије у комбинацији с тржишним кризама у Аргентини и Турској повећале су потражњу за USD средином протекле седмице, а што је утицало на смањење цијене једне fine унце злата. Држање злата као активе од стране инвестиционих фондова је смањено за 8%, односно за 4,6 милиона унци од краја маја ове године, док је истовремено у прошлом мјесецу однос хец фондова и инвеститора на тржишту новца, који очекују ниже цијене злата у поређењу с онима који очекују више цијене, забиљежио рекордно низак ниво. Истовремено, према извјештају World Gold Councila, у августу је смањено држање ETF-ова на глобалном нивоу, који као колатерал имају злато, за 40 тона, на 2.353 тоне, а што је већ трећи мјесец да биљеже смањење. Фондови који се налазе у Кини су у овом периоду забиљежили позитивне поврате, док су у Европи углавном остали непромијењени. Глобални пад је вођен фондовима из Сјеверне Америке, који су забиљежили губитак од 1,65 милијарди USD. Након објављивања позитивних података с америчког тржишта рада, цијена злата је забиљежила смањење у петак те је износила 1.196,93 USD (1.036,03 EUR). Допринос смањењу цијене овог племенитог метала дају и очекивања да ће Фед крајем овог мјесеца повећати референтну каматну стопу.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

